SNK-OKO-02 · ETKİNLİK 2

Hayır! Kuklası

Kukla gösterisi, güçlü ve kibar "Hayır!" provası ve üç adım

Etkinlik Adı	Hayır! Kuklası (SNK-OKO-02)
Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım	OÖ · 29 · Kişisel Güvenliğini Sağlama — Kişisel güvenliği için "Hayır!" demenin gerekliliğini açıklar.
Sınıf Düzeyi	Okul öncesi (48–72 ay; tüm okul öncesi yaş gruplarına uyarlanabilir)
Süre	40 dk (gerekirse 20'şer dakikalık iki oturuma bölünebilir)
Araç-Gereçler	• Öğretmen için bir kukla (el, parmak ya da çorap kukla; yoksa Çalışma Kâğıdı 1'deki kukladan biri) • Çalışma Kâğıdı 1: Kukla şablonu (her çocuğa bir kopya) • Çalışma Kâğıdı 2: Üç Adım (her çocuğa bir kopya; eve gönderilir) • Boya kalemleri, makas (yetişkin desteğiyle), yapıştırıcı, dondurma çubuğu ya da kalem
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	• Kuklanıza bir ad verin (örneğin "Pusula"). • Sınır koymanın ortak tanımını okuyun ve çocuklara sade bir dille anlatmaya hazırlanın: "Sınır koyma; kişinin kendi bedenine, duygularına, zamanına ve haklarına saygı göstermesi, bunu başkalarına uygun biçimde ifade etmesi ve gerektiğinde akran baskısına karşı "Hayır!" diyebilmesidir. Sağlıklı sınır başkasını dışlamak değil, hem kendine hem karşısındakine saygıdır." Çocuklara: "Bedenin sana ait. Rahatsız olursan hayır de, uzaklaş, güvendiğin büyüğe söyle." • Kukla şablonlarını çocuk sayısı kadar çoğaltın; küçük yaş grupları için kesimi önceden yapabilirsiniz. • Üç adım için üç hareket belirleyin: Hayır de (el "dur" işareti), Uzaklaş (bir adım geri), Söyle (el ağız kenarında).
Süreç (Uygulama Basamakları)	1. **Kuklayla tanışma (5 dk).** Kuklayı tanıtın: "Bu Pusula. Pusula bugün bize bir şey öğrenmek istiyor: istemediği bir şey olduğunda ne diyebilir?" 2. **Kukla gösterisi (10 dk).** Kuklayla üç kısa durumu canlandırın. Her durumda kukla önce sessiz ve üzgün kalır; çocuklara sorun: "Pusula ne diyebilir?" Çocukların önerileriyle kukla "Hayır, istemiyorum!" der. a) Bir arkadaşı Pusula'nın oyuncağını sormadan alıyor. b) Biri Pusula'ya sarılmak istiyor, Pusula ise el sallamak istiyor. c) Bir arkadaşı Pusula'ya "Bunu kimseye söyleme." diyor ve Pusula'nın içi sıkılıyor (kukla öğretmenine söyler). 3. **Güçlü ve kibar ses (8 dk).** Çocuklarla "Hayır!" demeyi üç sesle deneyin: fısıltıyla, bağırarak ve güçlü ama kibar bir sesle. Hangisinin en iyi

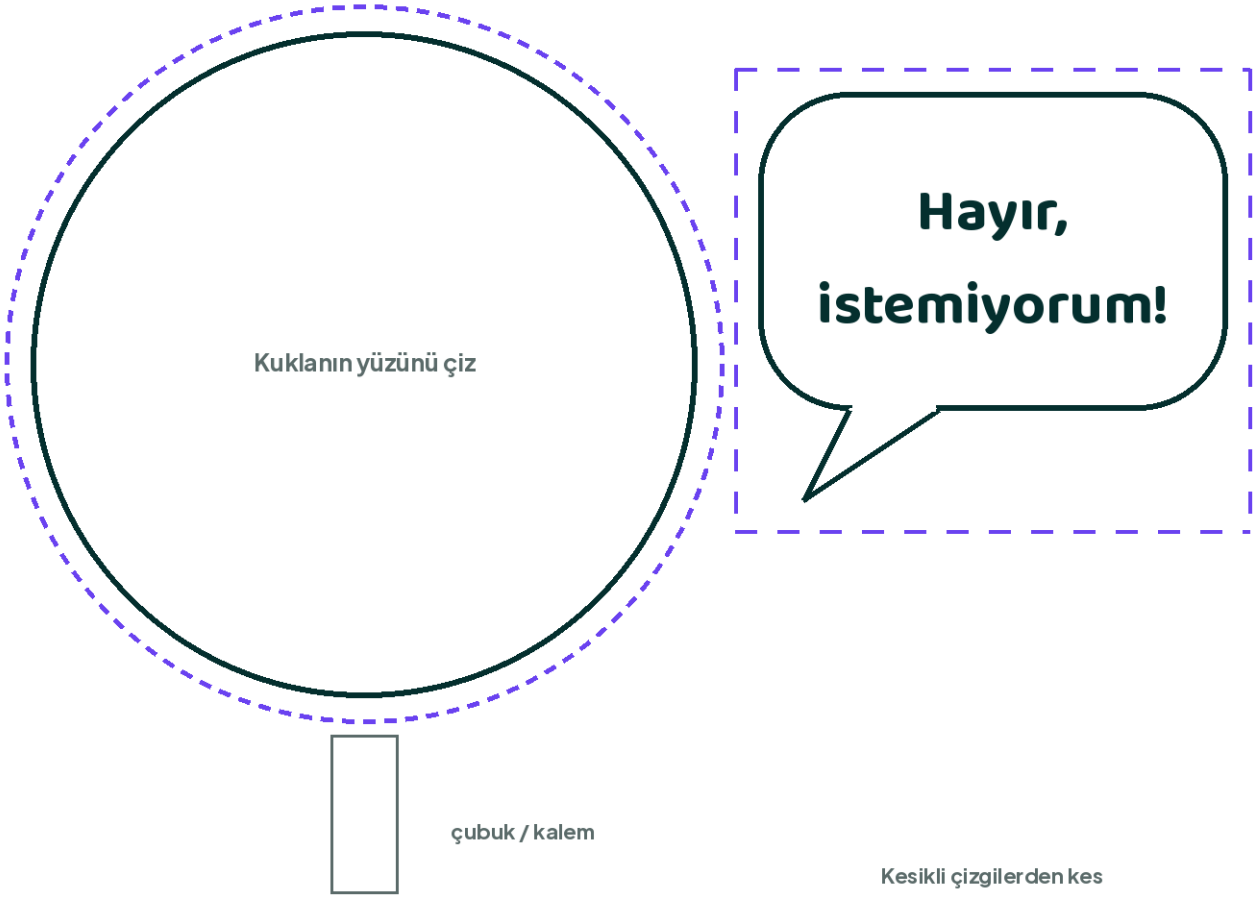
	olduğunu konuşun. Dik durma ve arkadaşının gözüne bakmayı birlikte prova edin. Ardından üç adımı hareketlerle tekrarlayın: Hayır de · Uzaklaş · Söyle. 4. **Kukla yapımı ve prova (12 dk).** Çocuklar Çalışma Kâğıdı 1'deki kuklanın yüzünü çizer, boyar ve çubuğa yapıştırır (kesimde yetişkin desteği). İkili gruplarda kuklalarıyla "Hayır, istemiyorum!" demeyi prova ederler. 5. **Kapanış (5 dk).** Hep birlikte üç adımı hareketlerle söyleyin. "Hayır demek, kendini korumak için gereklidir. Bir şey canını sıkarsa öğretmenine ya da ailene söyle." deyin. Çalışma Kâğıdı 2 aileyle birlikte boyanmak üzere eve gönderilir.
Kazanımın Değerlendirilmesi	• Kukla gösterisinde çocukların kukla için uygun bir "hayır" cümlesi önerip öneremediği gözlenir. • Çocuklara sorulur: "Pusula neden 'Hayır!' dedi?" Çocukların kendini korumak, istemediğini göstermek gibi nedenler söyleyip söylemediği değerlendirilir. • Kapanışta çocukların üç adımı hareketleriyle birlikte gösterebildiği gözlenir.
Uygulayıcıya Not	• Beden güvenliği korkutmadan, sade ve olumlu anlatılır; ayrıntılı istismar anlatımı yapılmaz. Mesaj: "Bedenin sana ait. Rahatsız olursan hayır de, uzaklaş, güvendiğin yetişkine söyle." • Bağırmak ile güçlü ve kibar ses arasındaki farkı oyunlaştırarak gösterin; çocuğu sesinin yüksekliği nedeniyle eleştirmeyin. • Çocuklardan kendi yaşadıklarını grup önünde anlatmaları istenmez. • Makas kullanımında yetişkin desteği sağlayın; küçük yaş gruplarında kesimi önceden yapın. • Etkinlik sırasında ya da sonrasında bir çocuğun risk altında olabileceğini fark ederseniz çocuğu grup önünde sorgulamayın; okul rehberlik servisi ve okul idaresiyle iş birliği yaparak kurum prosedürünü izleyin.
Çalışma Kâğıdı	Çalışma Kâğıdı 1: Kukla Şablonu · Çalışma Kâğıdı 2: Üç Adım (sonraki sayfalarda)

ÇALIŞMA KÂĞIDI 1 · SNK-OKO-02

Kukla Şablonu

Kuklanın yüzünü çiz ve boya. Kesikli çizgilerden kes (yetişkin desteğiyle), çubuğa yapıştır.

Adım: …… **Sınıfım:** ……

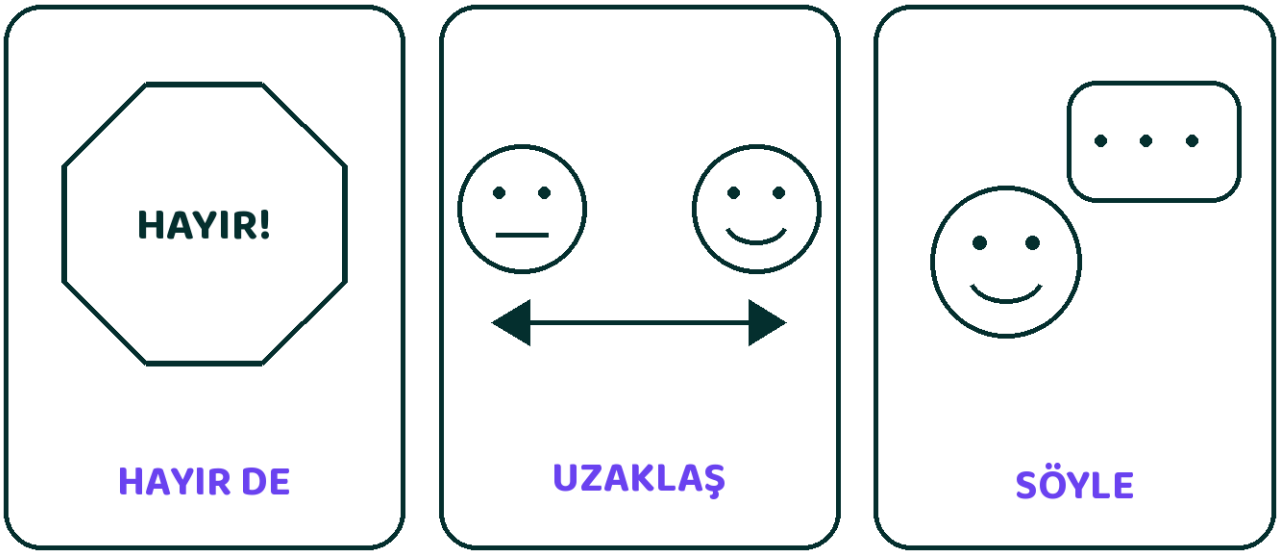
Kuklam şöyle der: "Hayır, istemiyorum!"

ÇALIŞMA KÂĞIDI 2 · SNK-OKO-02

Üç Adım

Ailenle birlikte boya. Her resmin altındaki adımı birlikte söyleyin.

Adım: …… **Sınıfım:** ……

Ailemle konuşalım

Bugün okulda "Hayır!" demenin kendimizi korumak için gerekli olduğunu öğrendik. Bir şey canımızı sıkarsa hayır deriz, uzaklaşırız ve güvendiğimiz bir büyüğe söyleriz.

Güvendiğim büyükler (ailemle birlikte yazalım ya da çizelim):

Hatırla: Bedenim bana ait!